

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. III. Argumenta contententia Vnionem hypostaticum ex parte Dei
terminari ad aliquid absolutum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

Tom. II.

Respondeo negando antecedens: Disparitas est quia in divinis terminatio illa solum fit ratione nostrâ, cum in re nulla fit distinctio inter naturam & relationem, ut constat: hic verò est vera & physica terminatio, per unionem realiter distinctam.

VIII.
Obis. Ergo
Pater & Spi-
ritus Sanctus
assumpserunt
humanam
naturam.

Dices secundò: Hinc sequi Patrem etiam & Spiritum Sanctum naturam humanam assumpisse, quod enim convenit naturæ, convenit omnibus tribus personis. Respondetur negando sequentem, ad probationem distinguo antecedens, quod convenit naturæ secundum se, convenit omnibus tribus personis: concedo antecedens, quæ de causâ omnes tres personæ habent intellectum, voluntatem, omnipotentiam, &c. quod convenit naturæ non secundum se, sed ratione solum alicujus personæ in particulari, convenit omnibus tribus, nego. Sicut definit sextâ Synodus, actione II. fuisse humanitatem Christi sanctificatam & deificatam à divinitate, & tamen dici non potest fuisse deificatam quasi formaliter à Patre, aut Spiritu Sancto: cujus ratio est, quia hæc deificatio humanitatis non competit divinitati secundum se, sed quatenus est in Verbo.

IX.
Relatio Fi-
liationis est
formalis ra-
tio per quam
Verbum ter-
minat unio-
nem hypo-
staticam.

Tertia conclusio: Ratio tamen formalis per quam Verbum terminat unionem est relatio Filiationis: ita S. Thomas hic, art. 2. Halensis, S. Bonaventura, Scotus, & alii, Suarez hic, Disp. 12. sect. 2. Ratio est quia solus Filius fuit incarnatus, ut docet Fides; ergo debuit Verbum uniri formaliter ratione alicujus proprietatis relative in ipso contentæ.

X.
Malè asserit
Durandus
primam ra-
tionem ter-
minandi
hanc unio-
nem esse ali-
quid absolu-
tum.

Hinc refellitur opinio Durandî, qui in tertio, dist. 2. asserit primam rationem terminandi hanc unionem esse quid absolutum, subsistentiam scilicet absolutam, & consequenter unionem terminari ad Deitatem, seu hunc Deum, ex vi tamen hujus unionis dicit nullam personam in particulari esse incarnatam, ac proinde ut Filius sit incarnatus, ponit aliam unionem ad proprietatem ipsius personalem, quæ ipsum in particulari determinat ad naturam humanam assumendam.

XI.
Ex hac Du-
randi sen-
tentia sequi-
tur, solum
Filius non
esse incarna-
tum.

Impugnatur hæc opinio primò: hinc enim sequeretur contra Fidem solum Filium non fuisse incarnatum, probatur sequela: si enim facta est unio in aliquo absoluto, ergo in aliquo communi tribus personis, ergo sicut alia prædicata quæ fundantur in absoluto, conveniunt omnibus tribus personis, ut create, sanctificare, &c. ita & hoc, nec est cur magis addatur alia secunda unio, ut Filius in particulari dicatur incarnari, quam actio particulariter procedens à Filio, quæ dicatur create, præter actionem illam communem toti Trinitati, quod saltem ad hominem urget contra Durandum statuentem in Trinitate unam tantum subsistentiam, eamque absolutam.

XII.
Si unio illa
facta sit in
hoc Deo, er-
go per hanc
unionem Pa-
ter est hic
homo.

Confirmatur: Facta namque est unio prima juxta Durandum in hoc Deo; ergo Pater fuit incarnatus, probo consequentiam: Pater per hanc unionem est hic homo, ergo incarnatus, antecedens probatur: ideo Pater est hic Deus quia est hoc subsistens in hac divinitate, sed per hanc unionem est similiter hoc subsistens in hac humanitate; ergo per eandem est hic homo. Deinde est aperte contra modum loquendi Conciliorum hæc opinio, quæ absolute dicunt non fuisse factam unionem inter naturam humanam & divinam in aliquo communi, sed proprio Verbi; sic enim in Concilio Toletano 6. definitur Verbum assumpisse naturam humanam in singularitate personæ, non in unitate divina nature,

in eo quod proprium est Filii, non quod commune Trinitati.

SECTIO TERTIA.

Argumenta contententia unionem hypostaticam ex parte Dei terminari ad aliquid absolutum.

OBJICITUR primò cum Durando, relationes uniri essentialiter, non tamen inter se; esto enim relatio Paternitatis unatur nature, non tamen sequitur uniri Filiationi, vel Spirationali passivæ. Respondeo: Disparitatem hic esse, non tamen in actu exercitio hic fit quædam restrictio, cum oppositionem habeat una relatio cum aliâ, & consequenter uniri seu communicari illi non potest, sicut in sententiâ asserente posito corpore in duobus locis debere illud connaturaliter deferre secum omnia accidentia quæ habuit in loco priori, excipiunt accidentia quæ peculiarem habent connexionem cum uno loco, quia scilicet habent repugnantiam quandam & oppositionem cum altero loco; idem ergo suo modo est de relationibus in divinis: at verò humanitas vel illius unio nullam habet oppositionem cum ullâ ex personis magis quàm habet actio creativa; ergo cum hæc, quia competit nature seu prædicato absoluto, & communi tribus personis, competit etiam æqualiter omnibus tribus personis; idem dici debet de hac unione.

Objicitur secundò: Non relatio Filii sola, sed etiam natura divina unita fuit humanæ per unionem hypostaticam, ut supra vidimus, & tamen non sequitur unitum fuisse Patrem eidem humanitati; ergo quod fit in naturâ divinâ non sequitur fieri in omnibus personis. Distinguo consequens: quod fit in naturâ divinâ secundum se; nego consequentiam: quod fit in naturâ divinâ modificatâ ab unâ relatione, seu ut contractâ quasi ad unam personam, concedo: at verò prima unio quam ponit Durandus tendit in naturam divinam secundum se, non ut modificatam, secunda namque unio quam ponit tendit hoc modo; ergo ex vi illius omnes tres personæ incarnatæ fuerunt, sicut naturâ operante ad extra, omnes Personæ operantur.

Objicitur tertio: Subsistentia creata ex conceptu suo dicit aliquam perfectionem; ergo non potest suppleri à relatione Filiationis, sed ab aliquo absoluto: Probatur consequentia, nam relatio in divinis non dicit perfectionem. Admissio antecedente, nego consequentiam; ad probationem dico relationes illas dicere perfectionem, cum Pater æternus etiam quæ Pater sit amabilis, & consequenter bonitatem aliquam quæ talis & perfectionem habeat. Unde Sanctus Damascenus lib. I. de Fide, cap. II. Patrem & Filium distinguit perfectioibus personalibus. Quod si inferas, ergo est aliqua perfectio in unâ personâ quæ non est in aliâ; distinguo consequens; aliqua perfectio simpliciter: nego consequentiam; hæc enim comitatur essentialiter: aliqua alia perfectio transeat, licet & hanc omnem habeat quævis persona eminenter ratione essentialiter, formaliter tamen aliqua perfectio est in unâ Personâ, quæ non est formaliter in aliâ. Neque hinc sequitur unam personam esse aliâ perfectiorum nisi ad summum extensivè, sicut Verbum & humanitas sunt quid hoc

hoc modo perfectus Verbo solo; cum enim essentia divina contineat omnem perfectionem simplicem formaliter, & reliquas eminenter, sive ea creata sint, sive increata, nihil censetur ipsi accedere perfectionis, proprie loquendo, ex additione ullius alterius perfectionis. Quae omnia fuse declaravi tomo procedente Disputatione 55.

IV. *Dices: Ergo Christus non est homo eiusdem rationis nobiscum.* Obijctur quartò: Hinc sequi Christum non esse hominem eiusdem rationis & speciei nobiscum, quod tamen est contra Scripturam sacram, & Concilia dicentia Christum fuisse perfectum hominem, similem nobis, per omnia, excepto peccato. Respondetur: Christum quoad humanitatem fuisse per omnia similem nobis hominem excepto peccato, quae est mens sacrae Scripturae & Patrum, in ratione tamen personae formaliter, plus quam specie differt cum ejus personalitas infinita sit & increata, nostra creata & finita.

V. *Non videtur repugnare ut per divinam potentiam unio humanae naturae cum divina fiat in aliquo absoluto.* Queres: Utrum saltem per divinam potentiam fieri possit unio humanae naturae cum divina per se primò, seu in aliquo absoluto. Inprimis existimo hoc non repugnare; sicut enim dari potest unio inter humanam naturam & divinam ratione alicujus proprietatis personalis, ita quidam ratione alicujus absoluti. Confirmatur in sententia illa quae affirmat Deum esse spatium cui res omnes per ubicationem suas affinguntur; hi enim statuunt unionem veram inter res omnes & Deum.

VI. *In hoc casu, si in Deo non sit substantia absoluta, humana natura non subsisteret.* Secundò tamen dico, non fore ut tunc subsisteret humana natura per divinam, si non sit substantia absoluta in Deo, imò nec futuram unionem illam substantialem, & per se, sed per accidens, ad hoc enim ut fiat unio per se, fieri debet ad humanitatem, qua incompleta est, ex duobus enim entibus completis, quae completis, fieri nequit unum per se, humanitas autem non est incompleta in ratione naturae, cum tota uniat, sed solum in ratione subsistendi, sub hac autem ratione non potest compleri per ullum praedicatum absolutum in Deo, si non sit in ipso substantia absoluta.

VII. *Observandum duplex vocum genus, ante & post intellectum.* Postremò notandum, quasdam esse voces significantes res prout sunt à parte rei, quasdam prout sunt in mente, & substant praevisioni intellectus. Prioris generis in divinis sunt *entitas, essentia, realitas, quae est natura, &c.* Posterioris generis *relatio, essentia, natura, &c.* ac proinde cum sit argumentatio ab his rebus prout sunt in intellectu ad easdem prout sunt à parte rei, negari semper potest consequentia, cum mutetur suppositum, & committatur, ut aiunt, fallacia accidentis, licet voce tenuis argumentum concludere videatur, nam voces faciunt sensum formalem, & abstractionis, cum tamen argumentum, ut valeat, procedere debeat in sensu reali, seu de rebus ut sunt à parte rei. In hoc syllogismo exempli gratia: *Intellectus divinus intelligit, sed intellectus divinus est voluntas, ergo voluntas intelligit.* ubi major capitur in sensu formali, estque tacita reduplicatio, quasi diceretur, *intellectus quae talis intelligit*, minor verò sumitur in sensu reali, deinde conclusio facit iterum sensum formalem, & reduplicativum, quasi dicat, *intellectus quae talis, est voluntas*, quod est falsum: sicut in creatis animal, quae tale, seu ut in mente, non est rationale, nam quoad illum conceptum perinde est ac si non esset rationale, ut in Logica fuse ostendimus, cum de praevisionibus: si verò ubique su-

mantur omnia in sensu reali, conclusio est vera, nam intellectus in Deo realiter est voluntas, sensus enim illius propositionis est illa entitas, quae realiter, & à parte rei, non ut in intellectu, est intellectus, etiam realiter, & à parte rei est voluntas.

Præ oculis verò habendum, quod optimè notat Vasquez primà parte, disp. 119. cap. 2. n. 7. differentiam esse in huiusmodi propositionibus inter eas, quae sunt de Verbo substantivo, in quibus scilicet unum dicitur esse aliud, ut *intellectus est voluntas, filiatio est essentia, &c.* & inter eas, quae sunt de verbo adjectivo, in quibus actus attributorum, & proprietates notionales de attributis, & proprietatibus personalibus affirmantur, aut negantur, ut *voluntas vult, intellectus intelligit, relatio non communicatur, &c.* in prioribus enim ut plurimum dicere potius volumus quid in Deo à parte rei sit, quam in nostra mente, & rem ipsam potius consideramus, quam modum concipiendi: posteriores verò propositiones semper faciunt sensum formalem, alioqui negativae omnes erunt falsae, ut *relatio non communicatur, voluntas non intelligit, &c.* Nam realitas, quae est relatio, communicatur, entitas, quae est voluntas, intelligit, &c. cum in Deo hæc omnia identificentur.

Adde, quod in Logica notavimus loco supra citato, cum quis utitur vocibus praecisivis, quae significant res, non prout sunt à parte rei, sed in conceptu, ut *animal rationale, natura, singularitas, &c.* & aliunde loquitur de rebus prout sunt à parte rei, negari semper posse suppositum; nec enim datur *animal* à parte rei, nec *rationale*, aut *homo* prout his nominibus significatur, *animal* enim significat *animal* tantum, seu praecisum à *rationali*, & *homo* naturam humanam praecisam à singularitatibus, quae in re non reperiuntur, sed solum *Petrus, Paulus, &c.* Unde pari ratione philosophandum est in divinis, & cum terminis significantibus praedicata, & proprietates in Deo, ut sunt in intellectu, utitur quis loquens de rebus divinis ut sunt à parte rei, negari semper potest suppositum, unde à parte rei in Deo non est *relatio, natura, intellectus, voluntas, misericordia, justitia, &c.* alia huiusmodi, quae connotant praevisionem mentis, ut optimè advertit Pater Granada primà parte, tractatu 2. disp. 5. sect. 3. num. 13. & Tomo 3. tract. 3. Disp. 3. sect. 4. num. 22. & sequentibus.

SECTIO QUARTA.

Resolvuntur quaedam circa assumptionem humanitatis à Verbo.

QUÆRES primò: Utrum posset una Persona divina assumere plures simul naturas? Respondeo, posse, easque non numero tantum, sed specie distinctas. Probat: ex eo enim quod uniat uni naturae nullo modo limitatur, nec restringitur, quo minus uniri possit alteri, cum infinita sit perfectionis: ita S. Thomas hic, quaest. 3. art. 7. quem sequuntur Theologi communiter, Suarez Disp. 13. sect. 3. Vasquez, Tannerus, Valentia, & alii.

Nec obstat Patrem aeternum, licet habeat infinitam vim generandi, non posse generare nisi unicum Filium, Filius quippe ille, seu terminus est infi-

VIII.

Maxima est differentia inter propositiones quae sunt de Verbo substantivo, & quae de Verbo adjectivo.

IX.

Siquis loquens de rebus ut sunt à parte rei, utitur vocibus praecisivis, negari semper potest suppositum.

I.

Persona divina assumere simul potest plures naturas, non numero tantum, sed specie distinctas.

II.

Nec obstat, Patrem aeternum, quantum est infi-